

అజంతా సుందరి

(గేయ నాటికలు)

పి. నారాయణరెడ్డి.

ప్రకాశకులు :

అరుణశ్రీ గ్రంథమాల

1370/1, జనరల్ బజారు, సికింద్రాబాదు.

• శ్లోకమాలా ప్రియ కుసుమము

మన్మథ శ్రావణం

అభినందనలు

తెలంగాణలో చిరకాలంనుండి వుంటూవచ్చిన సాహితీపాఠశాలను పోద్రోలడానికి నేను అనేక సంస్థలు చేపట్టాను. ఈ సత్సంకల్పంతోనే జననమొందిన సాహితీసంస్థమూ “అమరాశ్రీ గ్రంథమాల” తెలంగాణంలోని ప్రఖ్యాత రచయితల రచనలకు ముద్రాపత్రరూపంలో సాహితీ బంధువుల కందించడం, సభలు సమావేశాలు జరిపి స్థానిక పౌరులలో సాహిత్యంపట్ల ఆసక్తి కల్గించడం ఈ ఉద్దేశ్యాలతో గడచిన మూడు సంవత్సరాలనుండి యధాశక్తి కృషిచేస్తున్నది.

మా గ్రంథమాల సాహిత్యలోకంలో ఎత్తిన తొలిదెబ్బె “జలపాతం” అనే కావ్య సంపుటి. ఇప్పుడు మీ కనులముందు జేగీయమానంగా కనుపడుతున్న “అజంతా సుందరి” రెండవ దీపకళిక. ఈ దివ్యను వెలిగించడానికి మా గ్రంథమాల కార్యకర్త సేవాశీలి కళాప్రియులునైన శ్రీ సోమవర రామమూర్తిగారి వితరణశీలమే కారణము. రామమూర్తిగారు తమ మాతృదేవిస్మృతి చిహ్నంగా ఈ గ్రంథాన్ని ప్రచురింపించి యిందలి చిత్రములను స్వహస్తములతో చెక్కి తమ సాహిత్యాభిమానాన్ని ఈ రూపంలో ప్రకటించినందుకు హార్దికకృతజ్ఞతాభి వందనాలు. “అజంతా సుందరి”ని ప్రచురించడానికి అంగీకరించి మాకు సహకరించిన మిత్రులు శ్రీ సి. నారాయణరెడ్డిగారికి మానమస్సులు. గ్రంథముద్రణలో యెల్లప్పుడున హకరించే గ్రంథమాల కార్యకర్తలగు శ్రీ దుశ్శాక గోపాలాచార్యులు శ్రీ తోట నారాయణ శ్రీకాటారం శ్రీరాములుగార్లకు వందనములు.

సముచితమైన సలహాలతో గ్రంథమాల పురోభివృద్ధికి తోడ్పడుతున్న మహాకవి శ్రీ రాశరధిగారికి కృతజ్ఞతాభివందనములు.

ఇట్లు,

మడిపడిగ బలరామాచార్యులు

కార్యదర్శి

అమరాశ్రీ గ్రంథమాల.

కృతజ్ఞతలు

గత దశాబ్దముంచి సికింద్రాబాదులో సాహిత్యోన్మేషము చేంచాలకులుగావున్న బలరామాచార్యులు, రామమూర్తి పోపాలాచార్యుల మూడేళ్ళకితం 'అరుణశ్రీ గ్రంథమాల' స్థాపించి పుస్తక ప్రచురణమారంభించారు. గ్రంథమాల పక్షాన ప్రసారికమైన తొలిజాలునా 'జలచాలం' - సంవత్సరం గడచిందో లేదో 'బలరామూర్తులకు మళ్ళీ ఒక రచనాప్రచాపినిని ప్రచారం చేయాలనే ఆసక్తి కలిగింది. పేరిద్దరు స్వతహాగా చిత్రకారులూ శిల్పులూ కావడంవల్ల కళాకారుని జీవనాన్ని ప్రతిబింబించే కార్మనిక ఇతివృత్తంగల 'అజంతాసుందరి' ని ప్రచురించ సంకల్పించారు. 'అజంతా సుందరి'తో పాటు సుగాతిగ్గి, ముతుపులరాజి అనే నాటికలను గూడ సంపుటికరించి సహృదయుల కందిస్తున్నందుకు వీరికి నా కృతజ్ఞతలు.

ఈ చిన్ని పుస్తకాన్ని నా ఆప్త మిత్రులు రామమూర్తి మాతృమూర్తి స్మృత్యంకంగా సమర్పిస్తున్నాను. ఆర్థిక సహకారమిస్తున్న మిత్రులకు రచయితైన వాడు హాథిక సహకారం తప్ప మరేమివ్వగలుకాడు ?

నారాయణరెడ్డి.

నా ఆప్తమిత్రుడు, కళాకారుడు
శ్రీ సోమవరం రామమూర్తి
మాతృదేవి స్మృత్యంకం

అజంతా సుందరి

(సుతైమోత మారాన వినిపిస్తుంటుంది.)

నే పక్షంలో ఒక కంటం నెమ్మదిగా పాడుతుంటుంది.)

నేపథ్యకంఠం :

సంసారకాసార
జందాలమునుమీరి
హింసా తిరంసార
హితజగమ్మనుగోరి
ఏకాంతమున ఆజం
తా కందరములందు
ఏపాపమంటని
లా ఫాలములయందు
ఎన్ని నాల్గయినీ
కన్నులను విచ్చి
ఏ ఊర్వశిని విలో
కించేపు శిల్పి :

(సుతైమోత క్రమంగా సన్నగిల్లుతుంది)

శిల్పి : [పరిశ్రాంతుడై ఆర్థనిద్రావస్థలో]

అద్దాలవంటి శిల
ల వ్యక్తముగదోసె
కనులలో మసక చీ
కటుల తరగలులేదె
నా అజంతానీమ
నాకరూపముదాల్చె
నాకైలబాల ప్రా
ణము వోసికొని నిల్చె

శ్రాంతియో నాలోని
 ప్రజయ సమ్మోహమో?
 స్వప్నమో నాలోని
 సౌందర్య దాహమో ?

శ్రీరమణ : [ఆందెల చప్పుడుతో కిరిందికి దిగుతూ]
 రంభాది అష్టనాద
 వింభాభరణతోడ
 జంభారీమౌలి నం
 రంభించి యాటాడ
 ఎవరొ ననుమంత్రించి
 భువికి రప్పించేరు
 ఎవరొ దేవతకు మా
 నవత కల్పించేరు.

శిల్పి : [ఉల్లాస సముల్లసితుడై]
 ఓ అజంతా సుందరీ
 ఓ దిగంతమనోహరీ
 నాలోని భావనం
 ధ్యా కోణిమలమాపి
 నిండు పున్నమల నం
 దించిన విభావరీ :
 ఓ అజంతా సుందరీ
 ఓ దిగంతమనోహరీ :
 వేమేఖలాకింకి
 ణీ మంజుల ధ్వనులు
 నాశిలామయజీవ
 నమునకువసేచునులు
 నిలువెల్ల కనులతో
 విన్నుచూచెదనన్న

సురనాభుడనుగాను
నరమాత్రుడనునేను.
మనసార విన్ను వ
ర్జన జేతునన్న; కవి
రాజునైననుగాను
రమణి! శిల్పినిజేను.

శైలబాల :

శిలలలో విమల చం
చలలు నిల్పిన శిల్పి
రాలలో వందన ప
నలు నాటిన శిల్పి
సామాన్యుడవుగావు
సాక్షాద్విరించీ !
అర్చింతుమిమ్ము ని
త్యము శిరముపంచి

శిల్పి :

అర్చనలునాకేల
అప్పరోబాల !
నీ చరణ దాసుడను
గానచే జేల !
ఎన్ని యుగములు దాటె
నిన్నుగాంచగనెంచి
ఈనాడు రవళించె
నే; జీవన విపంచి
నాచేతిలోని ఉలి
నీ అందియల రవళి
కోసరముగాదటే
గుహల మ్రోగించినది.

ఓ చంద్రమండనా !
 నాచేరికుంచె నీ
 చిరునవ్వు కిరణం
 చిత్రించ నెంచినది.
 పూరితా స్రతిమతో
 వాపించి చూచితిని
 ప్రతిభాషణయిక
 ప్రతిమయై పోయితిని
 ఎటుచూచినా దివ్య
 నటనాయమ్మలే
 కాని సూర్యరమణ
 తారాలు వినరావు
 ఎందేగినా నాట్య
 సుందరుల భంగిమలే
 కాని యౌవన వికచ
 కాంతులే కనరావు
 నాకళలు నేటికీ ప
 రాకాష్ట జెందినవి.
 నారాత్రిద్రుతుకు మం
 దారాలు పూచినది
 లేకున్న నీవంటి
 నాకబిబ్బోకవతి
 తొణకని మనోజ్ఞ యౌ
 వన సుధాభండమ్ము
 మోసికొని పీతెంచునా
 నాగుండె
 దోచుకొన నేతెంచునా

శైలబాల : [భక్తిభావంతో]
 వస్తు లాస్యదాస్యబంధ

నామందు విడిపించిన
నాకు కాళ్ళతమ్మైన క
కాకాతుల నందించిన
నాకు నవ్వడివన దా
నముడేసిన ఆచార్య !
దాసిజేయు పరిచర్యల
దయతో సైలవీవయ్యా !

శీర్షిక :

దాసివచ్చే నీవు మత్త
కాశిని నామందు
ఈడేతనపు మాటల
కేనేమనియందు.
అంబరగంగా ఘేనన
మన్నితమ్ము నీ దేహము
సంపన్న మాతృమ్మున
కందిపోవుగాదె చెల్లీ!
పరిచర్యల జేయుటకై
ప్రభవించితివాదేవీ !
ప్రణయ పరీరంభణకై
జననమొందినావుగావి.
నీమ్మణాక కోమలాంగు
శీ మృదుల స్పర్శల నా
ప్రత్యంగము కిన్నెరలను
పల్కించు విధానమ్రాగు.
నీపరిలంబిత కుంతల
నీరదాల ముసుగుదీసి
నాటినవెన్నెలచూపులు
వాపాలిమరుని తూపులు.
నిగ్గుబరువుచేత ఏల

చెమరించెదవో రాణీ !
 కచభారముచేత నీవు
 కంపించగవలెగానీ.
 తరళిత చేరాంచలమ్ము
 సరిచేతునురావే
 సవలినవేజీబంధం
 ముడివేతునురావే

శైలబాల :

కళాదూరులైనవారు
 ప్రలాపించు వచనమ్ములు
 పూజ్యులైన మీరు పల్కి-
 ఋనుటధర్మమైనా?
 విషయ సుఖమ్ముల కందవి
 విశ్వప్రేమ తపస్వులు
 శిల్పచార్యుల కింతటి
 అల్పకామనలు తగునా?

శిల్పి :

సౌందర్యస్వేషణలో
 ఆంధుడనై పోయినాను
 ఏదిధర్మమో పరిశీ-
 లించలేను చంచలాంగి !
 ధర్మవిచారణలెందుకు
 తరుణీ యీతరుణమ్మువ
 మర్మవేదనలు తీరును
 మధుర పరిష్కరంగమ్మువ

శైలబాల :

చాలించుడు అచార్య
 పల్లాపములికనైనా

తన సృష్టిని మోహించే
తండ్రి గలదె యెందైనా?

శిల్ప :

నా సృష్టివాసీవు
ఓ సుందరీమణి!
ఆకసము దిగినట్టి
ఆమరకాంతవుగాని,
మదిచెదరిపోయెనీ
మా బలంబగనిమ్ము
ఇదిగో నీజలుగు ప
య్యెదను మేలిగనిమ్ము

(స్వప్నావస్థలోవున్న శిల్పిసంరంభంతో ముందుకువంగు
తాడు. తలకు శిల బలంగా తగులుతుంది. కలకరిగి
పోతుంది. ఆమరకాంత అదృశ్యమవుతుంది.)

మాయమైపోయెనా
నా ఆమరభామిని
శిలమాత్రమే విలిచె
విరిపింతునేమవి?
ఓ ఆజంతా సుందరీ
ఓ దిగంతమనోహరీ

(గొంతెత్తి పిలుస్తుంటాడు)

నేపథ్యకంఠం : కలలోన నీ శిల్ప
ఖండమే గంధర్వ
కాంతగా కనుపించెనన్నా :
మోహవి
భ్రాంతులను కల్గించెనన్నా :
విగ్రహములేకున్న
నీకళార్చన సున్న

సంయోగమేలేని
 సౌందర్యమే మిన్న
 సృష్టియే తనకు సం
 తుష్టిని ప్రసాదించు
 ప్రతిఫలము నాఁచి
 బ్రతుకడు కళాజీవి;
 ఇది జగత్సత్యమోయన్నా !
 మృదుకళా
 హృదయమొకచే నిత్యమన్నా !

శిల్పి :

[పశ్చాత్తపంతో]
 ఓ శిలాబాలికా
 నాకళాదోలికా
 అమలగిరి కంఠాల
 అమ్మనమాలికా !
 రాలిలో గంభర్వ
 రసజగత్తులునాటి
 సందర్శనముతోడ
 సంతృప్తి నందెదను
 విశ్వసుందరతాగ
 వేషజమ్మన కళను
 కర్పూర కళికగా
 అర్పణము చేసెదను
 ఓ శిలాబాలికా
 నాకళాదోలికా
 అమలగిరి కంఠాల
 అమ్మనమాలికా
 ఓ శిలాబాలికా

2)

సు గా త్రి

(తొలిరేయి ప్రియుడు తన్ను పల్కరించకపోగా నిరాశ
నిహతయై మరలిపోతున్న ముగ్ధంగన సుగాత్రి)

చాయుగానం :

హరిచాప సౌందర్య
గరిమ వెలవెలబార
నవరత్న భవిత భూ
షణకాంతి పెంపార ;
చండీశ్వరుని తపము
నుండి త్రిప్పగలేక
తిరిగిపోయెడు పార్వ
తి విధానః మందాక్ష
భారావనమ్రయై
పడతిముందుకు నడిచె
జాముదాచెనోలేదో
శయ్యాగృహమువిడిచె

(చెలికత్తెలు సుగాత్రిని కలుసుకుంటారు)

చెలికత్తెలు :

ఏమేసుగాత్రి! భూ
మీదేవ పుత్రీ
గడియలోనే ప్రియుని
గదివీడి వచ్చితివి?
ప్రణయతంతులుమ్రోయు
ప్రథమ సంగమవేళ
మదనుడు శరమ్ములకు
పదునుసెట్టెడువేళ

శాస్త్రీసుతో నరన
 నల్లాపములుమాని
 నల్లాపములుమాని
 నల్లాపములు మాని
 అరుదెంచినావేరి
 అందారదారి :
 తదదాటురోద
 జడపూలుపిడ

చుగాత్రి : [మౌనం]

చెలికత్తెలు :

కనుగొంటిమి నీదు మౌన
 కారణమో మానినీ !
 సిగ్గుబయలువుతోడ ప్రియుని
 చేరకాలలేదని.
 రమణుడు లజ్జావళుడై
 రమ్మని పిల్వకయున్న
 రమణియే సరాగములా
 రంభించగవలెనమ్మా !
 కమ్మని పల్కులతో విడి
 యమ్ముచేతి కందించి
 పిమ్మట పుటగవలెనే
 ప్రియుని భావనావిపంచి.
 నీజీవిత చక్రములో
 నిండు వసంతమునేడే
 నీ బంగారు కలలకు వ
 న్నెలు గూర్చు దినమునేడే
 పాలవెల్లివంటివలపు
 పారబోసు కొందువటే ?

మత్తిల్లిన సిహాయము
 'రిత్తశయ్య'కిత్తువపే ?
 ఏటికి చంపెదరునన్ను
 మాటికి పెడమాటలతో
 ముగ్ధులైన నాకుని
 ముందు పల్కరించలేదు
 రేపటి రాతిరిడామున
 ప్రియవయస్కులారా !
 కవిస్వంతును నాకాంతుని
 కనులవలపుబారా

దృశ్యం 2

(శాలీనుడు శయ్యామందిరంలో పుండగా సుగాతి ప్రవేశిస్తుంది).

సుగాతి : ఎరిదంపతులు కౌగి
 తుల చిక్కుపడురేయి
 కలలునేత్రాంచల
 మ్ములజారునడురేయి
 ఏకాంతమునుకోర
 గా కౌరణమ్మేమి
 ప్రియురాలిపైన ని
 ర్ణయమేనోస్వామి ?
 లాంబూన మీయవే
 దిండాభరా మంచు
 పల్కమేనా స్వామి
 కిన్నదూనిరివేయి ?
 కిన్నరీ కంకిమై
 గించవే రసగీతి
 యంచు పల్కవదేల
 చంచత్ ప్రాణయలీల

పాపపద్మములు సం
వాహనమునేతునా
చేలాంచలముపీచి
గాలికల్పింతునా?

శా.త్ర.ను.దు. :

[నిర్లక్ష్యంగా]

కనులపైనిద్ర ఉ
ప్పెసవోలె యేతెంచె
ఏకాంత శయనమే
నాకు సుఖమనిపించె
భూషితాంగీ: కదలి
పొమ్ము ననుపిడి
నమచేరబోకు తీ
యవి మాటలాడి

సుగాత్రి :

మీ చరణ సాన్నిధ్య
మే నాకు పదివేలు
గళమందు విమల మం
గళ సూత్రమదిచాలు
తువిగిపోదేనాడు
మవప్రేమ బంధమ్ము
నాపైన కిస్కబూ
నగలేరు సతతమ్ము.
శారదాదేవీ మ
హోదారవీక్షణము
మీకాయురభివృద్ధి
చేకూర్చు వనుదినము.
నాపైన నేనాడు
మీపాదగళరేణు
పులు పోకునో యంచు
వేచియుండెదనేను.

దృశ్యం ౩

వాయుగానం :

తనకాంతపైన చి
త్తము మరల్చగలేక
ఇంటి వారలకు సం
తృప్తి కూర్చగలేక
కడకు కాంతాగృహము
విడిచి శాలీనుండు
ఊరివెలుపలతోట
లో నివాసమ్ముండు.

శాలీనుడు :

[తోటలో పనిచేస్తూ]

ఎంత మనోహర మీడిన్యానము
ఎంత చిత్రమీ వాతావరణము
చంచల మృదు వక్షాంచలములతో
సంచారించెడు చంచరీకములు
సుందర సుమ మకరందధారల మి
ళిందములకు విశ్వాభిషేకములు.
ఎంత మనోహర మీడిన్యానము.
ఎంత చిత్రమీ వాతావరణము.
చెంగలువలు, గేదంగులు, యంగల
వంగమ్ములు, కురవక చంపకములు
పాటల వకుళపా సుమవల్లులు
మల్లెలు మొల్లలు కొల్లలు కొల్లలు
సహజశోభితోన్యానముండగా
మంజు లతా సీమంతిను యుండగ
నందన వనమేలా బృందారక
కుందరదనలేలా ?

నామగ్రాంతం :

అశాశమంతమే
 ఘోషతమైపోయె
 నయదేవం గర్జాని
 నాదాచలెరేగే
 బోంపమహావక్త
 చారాప్రపాతములు
 కురియుచుండ సుగాత్రి
 వరునికడ కరువెంచె

కాలముడు : [సుగాత్రిరాకను గమనించి సాధిప్రాయంగా]

సహజసౌందర్య మా
 చ్ఛాదనమొనరించు
 స్వర్ణరజితాది భూ
 షణములను ధరించు
 కాంతలకు; ఈ పూల
 మనతచేకూరునా
 వెలలేని ఈ పూల
 వలపు చేకూరునా

సుగాత్రి : [అభిమానంతో కుంచించుకపోయి]

నామనోహరుని మా
 వనమునైవలేని
 ఈ భూషణములేల
 ఈయలంకృతులేల
 త్రుంచివేతును నీవి
 తో నాకువనియేమి
 తోటవనిలో పియవి
 తోమండగాలేమి.

(నగలు పారవేసి పూలమొక్కలకు నీళ్ళు కడుతుంటుంది)

కాలినుడు : [ఆమె సహజసౌందర్యానికి సమ్ముగ్ధుడై]

నగలు పారవైచి పేద
నడుమున పయ్యెద బిగించి;
బిగించనవ ఆటునిటు కం
పింపగ నడకసాగించి;
నీలజలధరా వగుంత
నాయదాటి వెలివచ్చిన
పూర్వచంద్రబింబమువలె
పొలితిమిన్న కల్పించెను
పులుగడిగిన ముత్యమై ఆ
పూర్వకాంతి సారించెను

(సుగాత్రి వైపు అడుగేస్తూ)

అడుసుతుంపరలు చెక్కిలి
యద్దమ్ములపై చిందెను
ఉత్తరీయమున తుడిచెద
ఉన్నదగజయానా;
వానజల్లులోన తడిసి
మేనుతీపె కంపించెను
వెచ్చినము కల్పించెద
బిగికొగిలిలోన.

తొగ కన్నుల జవరాలా
తోటపనులు నీకేలా ?
ఎంత ఆరిసినావా విశ్ర
మింతమీనికుంజాల

(సుగాత్రిని కౌగిలించు కుంటాడు)

సుగాత్రి :

ఈ నాటికి కరుణగల్గె
ప్రాణేశ్వర నావైవ;

రసహృదయమ్ముందు వొర;
 రాతిహృదయమ్ములో నైన.
 గడచిన వత్సరమునన్ను
 కారెయి పెట్టితిరేలా ?
 కలహోపలనైవ నన్ను
 పలుకరించలేదేలా?

శాలీనుడు :

చందురులోని కళంకము
 చందమ్మున సుందరాంగి :
 నీవు దాల్చినట్టి నగలు
 నీ అందానికి మునుగులు.
 నగలమ దిగవీడినంత
 వవలావణ్యముపొంగెను
 నాలోపలి స్రజయవాంఛ
 వేలదాటి యుప్పొంగెను.

మృగాత్రి :

అటులైవ మీఆశ
 యమును విర్యర్జింతు
 కృతక భూషణను శా
 శ్వతముగా వర్జింతు
 తలిదండ్రులేల మి
 దైలు మేడలేలా
 పతికోరలేని నం
 పదలు నాకేలా :

శాలీనుడు : [మృగాత్రి కురులను చేతితో దువ్వుతూ]
 ప్రకృతి లక్ష్మీశిరో
 మకుటాయమాపమ్ము
 మంజుతోద్యానమే

మనవిత్యనిలయమ్ము,
 కాముకులు పతియింప
 గలేని కావ్యమ్ము
 నహజసౌందర్యమే
 సర్వదాసేవ్యమ్ము.
 నీవపర శారదవు;
 నేనునిత్యము పుష్ప
 లోకాలసృష్టించి
 నీకు పూజలుసేతు.
 నిజమైన సుందరివి
 నీవే సుగాత్రీ!
 నీచరిత మమరమై
 విల్చునీ దాత్రీ

(పింగళి సూరన కళాపూర్ణోదయ కావ్యంలోని సుగాత్రీ శాతీసుల
 కథ ఆధారంగా)

ఋతువుల రాణి

బృందగీతి :

మధుమాసం మధుమాసం
మృదుసుమాలి పెదవులపై
నిమరలేచి దరహాసం
మధుమాసం మధుమాసం
శిశిరనగ్నలతావళికి
ఘనస్మృజాంబర విన్యాసం
చిపికిన రసహృదయాలకు
నవయావన సందేశం
మధుమాసం మధుమాసం

మాధవుడు :

ఓహోహో ! ఓహోహో !
సుందర వాసంతరాజీ
శోభలనభివర్ణించి
బృందగీతి నాలో మక
రందరవము నందించెను.
ఓ వసంత భామిని
ఓ విలాస గామిని
రావే నానీల నిశా
జీవిత సౌదామనీ !
ఓహోహో ! ఓహోహో !

బృందగీతి :

మధుమాసం మధుమాసం

మాధవుడు :

జమ్మమ రాగమ్ములు విర
జిమ్మవేరి తుమ్మెదలు ?

పంచదార గొంతులు పలి
కించవేల కోకిలలు ?
మావిమో వి క్రొందేవియ
మాటమీటదేలా?
ఏదినావసంతరాజీ
ఇంతవరకు రాదేలా ?

దృ శ్క ౦ 2.

ఋతువులరాణి : ఆకువన్నియ జిలుగు
కోక నవరించి
కొప్పులో మందార
కుసుమాలు ముడిచి
పండు మోదుగుపూల
దండలల్లే వరకు
ఇంతవేళాయెస్తియు
దెంతగాచేచెనో ?
ఎదురుతెన్నులు జూచి
ఎంతగా వగచెనో ?
ఓ నాప్రియసఖా !
ఓ చైత్ర రథికా !
నీ కనులవర్తింప
నీ మ్రోలనర్తింప
నీలోప్రణయ కింకి
ణీ నాదములు నింప
కానలను కోనలను
గడచి వస్తున్నాను
కరివోచి తారుణ్య
భరము మోస్తున్నాను
ఓ నాప్రియసఖా !
ఓ చైత్రరథికా !

శిశుడు : [గదిగది ప్రవేశించి ఋతువులరాణిని చూచి]

కొలనులోని ఆం

చలా

మొయిలులోని మిం

చులా

ఆయారె : ఒయార

మహస్తనీయం

వసంతలతాంగి

వరాలప్రాయం

(ఆమె కెదురుగా విచిస్తాడు)

ఋతువులరాణి :

అకురాలిన వృక్ష

మటులున్న తనువుతో

ఈడల విభావ పా

రాదేటి జడలతో

ఎవరవయ్యా నీవు

ఎదురుగా విల్చేవు

చేదు చూపులతో యె

గాదిగా చూచేవు

శిశుడు :

ఎవరని ననుస్రశ్నించేవా?

ఎన్నడు శిశుని కనలేదా ?

ఇన్నాళ్ళుగ హేమంతవయస్విని

కమ్మలెదుట వర్తించి

వలిపమ్ములు దిగలాగి వృక్షకాం

తలను నగ్నమొనరించి;

నీ యధరాంచలపీయూషమ్ముకై

విలిచితివో కలవాణ్ణి !

నీనులివెచ్చని కౌగిలిలో బం
దీ నాదును అలివేజీ!

ఋతువులరాణి :

అన్నన్నా : ఎంతమాట
లాడినావు శిశిరా :
వినలేకున్నాను నీవు
విషవాక్కులు వినర
మాధవుడే నాజీవిత
మార్గాంతర సహగామి
ఋతురాజే నాయెదలో
అతికిన భాగస్వామి
అన్యులకీ ప్రేమ పాత్ర
నందించగలేను
తొలగిపోమ్ము నిముషమ్మిట
నిలువజాలలేను

(వికటంగా నవ్వి ముందుకునడుస్తూ)

శిశిరుడు :

జడిసెదేల బేలా: వా
ల్లడపువ్వులుజారె
కోపంతో నీవదనం
గులాబీగమారె.
దాటలేవు నాఘన హ
స్తాల పంజరాల
ఈ విశీధి నాతోనే
ఊగుము సుఖదోల

ఋతువులరాణి : [నిశ్చహాయస్థితిలో]
 ఓ నమిరణా! నీవై
 నా సహాయపరపయ్యా
 ఋతురాజుకు నా విషాద
 గతినిచెప్పి రావయ్యా
 (గాలివేగంగా పిస్తుంది)

యాభవుడు : [మారంనుంచి]
 ఓ వసంతబామిని
 ఓ దిగంతకామిని
 ఎందున్నావే మరాళ
 మందమందగామిని :

ఋతువులరాణి :
 శశిరహస్తాలలో
 చిక్కువడియున్నాను
 అసహాయురాలనై
 అరిమటిస్తున్నాను
 గడియలో బ్రతుకు పం
 కమ్ములో దిగునయ్య
 తడవు సేయకవచ్చి
 విడిపించి పోవయ్య :

యాదవాడు :
 నీ కొరకు పక్షం
 పైకదలివస్తాను
 శశిరహస్తాలు చే
 దించి విడిపిస్తాను
 ఇదొరానె వచ్చితివి
 బెదురేం ప్రేయసీ,

అనలవృష్టికి శిశు
 డవుతాడు నునినుని
 (శిశుణ్ని సమీపిస్తూ)
 శిశుడా! నీయాట
 చెల్లబోదికపైన
 అగ్నిబాజాలు సం
 ధించితిని హస్తాన

శిశుడు : [ఋతువులరాణిని విడిచి పారిపోతాడు]
 ఋతువులరాణి

మాధవా! శిశుండి
 దోడూరమైనాడు
 భయసంభ్రమాలతో
 పారిపోతున్నాడు
 వెన్నుజూపినవాని
 వెంటాడబోకండి!
 అగ్నిబాజామలన్ను
 హాసమందించండి

మాధవుడు : [ఋతువులరాణిని చేరదీస్తూ]
 ప్రతివదాన రసవీణలు
 సలికించే మధుబాలా
 ప్రతిదృగంచలాన వలపు
 ప్రసరించే జవరాలా !
 పూలచేల మొకసారిగ
 కేలనంటుదునురావే
 నీలికళ్ళలోని రహ
 స్యాలు చూచెదనురావే

ఋతువులరాణి : [మాధవుని కౌగిలిస్తూ]
 నీతో చిరకాలము రా

జీంతుననరలేజా :
 నీయెరలో నామెద నం
 పింతును ముతురాజా

మఱుపుడు :

చి వనంతభామినీ
 ఓవిలాసగామినీ
 నీవే నానీలనిశా
 డీవిత సౌదామనీ :

బృందగీత :

మధుమాసం మధుమాసం
 యుగయుగాలు తీరినా
 జగతియెంత మారినా
 నర్మముతువులల్లో వా
 సంతకాంమె విశేషం
 మధుమాసం
 మధుమాసం

అరుణ శ్రీ గ్రంథమాల

1970/1, జనరల్ బజారు, సికింద్రాబాదు.

నారాయణరెడ్డి గారి రచనలు :

జలపాతం	....	రు 1 0 0
నవ్వు పువ్వు	....	0 10 0
విశ్వగీతి	....	0 6 0
అజంతాసుందరి	....	

